



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Anisji Pillerové a soudců JUDr. Blanky Chlostové a Mgr. Michaela Nipperta ve věci žalobkyně: I. ■■■■■ E. D. ■■■■■, nar. ■■■■■ bytem ■■■■■ zast. Mgr. Alexandrem Petrem, advokátem se sídlem Brno, Moravské náměstí 4, proti žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení 35.211 Kč s příslušenstvím a 140.800 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 14. prosince 2015, č.j. 25C 106/2015-68,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se v zamítavém výroku a ve výroku o nákladech řízení **p o t v r z u j e .**

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zastavil řízení co do zaplacení částky 35.211 Kč a úroku z prodlení ve výši 8,05% p.a. z částky 8.712 Kč od 23. 6. 2015 do zaplacení (výrok I), žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni úrok z prodlení ve výši 8,05% p.a. z částky 26.499 Kč od 23. 6. 2015 do 5. 8. 2015 do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok II), žalobu, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobkyni částku 140.800 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p.a. od 23. 6. 2015 do zaplacení zamítl (výrok III) a o nákladech řízení vyslovil, že na jejich náhradu nemá právo žádný z účastníků (výrok IV).

Soud I. stupně takto rozhodl o žalobě, již se žalobkyně domáhala jednak náhrady škody ve výši 35.211 Kč, jednak náhrady nemajetkové újmy ve výši 140.800 Kč s tím, že jí byla způsobena trestním stíháním vedeným proti její osobě pro přečin podvodu, které skončilo zprošťujícím rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2014, který nabyl právní moci ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 24. 7. 2014, č.j. [REDAKCE]. Náhrady škody se domáhala za náklady na zastoupení advokátem v trestním řízení a nemajetkové újmy se domáhala za jedenáct měsíců a 22 dnů, po něž trvalo trestní stíhání při sazbě 400 Kč za jeden den trestního stíhání.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s tím, že žalobkyni byl přiznán nárok na náhradu majetkové újmy ve výši 26.499 Kč a tato částka byla žalobkyni vyplacena dne 5.8.2015, ohledně nemajetkové újmy shledala jako dostačující konstatování zadostiučinění a omluvu, neboť řízení nebylo lze považovat za déletrvající, jako poškozená vystupovala sestra žalobkyně a žalobkyně byla zproštěna v souladu se zásadou in dubio pro reo.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně vzala žalobu zpět ohledně nároku na náhradu škody ve výši 35.211 Kč s příslušenstvím z částky 8.712 Kč od 23. 6. 2015 do zaplacení, soud I. stupně řízení ohledně této částky zastavil podle § 96 odst. 2 o.s.ř.

Soud I. stupně dále rozhodoval o příslušenství z částky 26.499 Kč za období od 23. 6. 2015 do 5. 8. 2015 a dále o nároku na náhradu nemajetkové újmy. Vyšel ze zjištění, že žalobkyně byla stíhána pro trestný čin podvodu, jehož se měla dopustit tím, že [REDAKCE]

[REDAKCE]. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalobkyně měla se svojí sestrou neshody již tři roky před zahájením trestního stíhání, sestry spolu nemluvily, žalobkyně podala již dříve na sestru trestní oznámení. [REDAKCE]

[REDAKCE] Žalobkyně byla posléze zproštěna obžaloby rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2014, který nabyl právní moci dne 8. 8. 2014 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 24. 7. 2014. Žalovaná vyhověla nároku na náhradu nemajetkové újmy v souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí v trestním řízení ve výši 26.499 Kč, které uhradila dne 5. 8. 2015, u nemajetkové újmy shledala jako dostačující zadostiučinění konstatování, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, za což žalobkyni vyslovila omluvu. Soud I. stupně dále vyšel ze zjištěného skutkového stavu, že ve věci bylo vydáno nezákonné rozhodnutí a zabýval se tím, zda žalobkyni vznikla v příčinné souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí nemajetková újma, kterou je třeba odškodnit penězi. Žalobkyně se domáhala nemajetkové újmy s tvrzením, že v příčinné souvislosti s trestním stíháním byly narušeny vztahy v její rodině. Soud I. stupně však vyšel ze zjištění, že vztahy v rodině žalobkyně byly narušeny již před zahájením trestního stíhání, když žalobkyně nemluvila se svojí sestrou již tři roky předtím, na svoji sestru podávala jiné trestní oznámení a předmětné trestní stíhání bylo zahájeno na základě sdělení podezření matky žalobkyně, že [REDAKCE]

[REDAKCE] Soud I. stupně tedy neshledal, že by k narušení vztahů žalobkyně v rodině došlo v příčinné souvislosti se sdělením podezření a vedením trestního stíhání proti žalobkyni. Dále též vyšel ze zjištění z lékařských zpráv, že k onemocnění žalobkyně nedošlo v příčinné souvislosti s trestním stíháním, nýbrž [REDAKCE]

[REDAKCE] Soud I. stupně přesto dospěl k závěru, že do osobnostních práv žalobkyně v souvislosti se zahájením a vedením

nikoliv podle § 142 odst. 2 o.s.ř., ale podle § 142 odst. 3 o.s.ř., když žalobkyně měla částečný úspěch a výše nemateriální újmy závisí na úvaze soudu. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadených výrocích zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako správného.

Odvolací soud se v mezích podaného odvolání zabýval přezkumem zamítavého výroku a výroku o nákladech řízení, tedy námitkami žalobkyně vůči zamítavému výroku ohledně uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy a vůči výroku o nákladech řízení podle § 212 a § 212a o.s.ř., a odvolání žalobkyně neshledal důvodným.

Odvolací soud vyšel ze skutkového stavu dostatečně zjištěného na základě provedených důkazů soudem I. stupně. Ze skutkových zjištění soudu I. stupně vyplývá, že žalobkyně byla stíhána pro trestný čin podvodu, jehož se měla dopustit tím, že

[REDAKCE]

[REDAKCE] Ke zproštění obžaloby žalobkyně došlo v souladu se zásadou in dubio pro reo vzhledem k existenci pochybností, které je třeba vykládat ve prospěch v trestním řízení obžalované (žalobkyně). V trestním řízení tedy nebyla vyvrácena obhajoba žalované spočívající v tvrzení o srozumění matky žalobkyně s provedením finanční transakce, již došlo k převodu finanční částky náležející sestře žalobkyně na účet žalobkyně. Soud I. stupně se podrobně zabýval tím, zda a v jaké intenzitě mohlo trestní stíhání žalobkyně způsobit žalobkyni nemajetkovou újmu a zabýval se též způsobem odškodnění této nemajetkové újmy. Vyšel ze správného závěru, že ve věci bylo vydáno nezákonné rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 8 zák.č. 82/1998 Sb. a jeho závěr, že žalobkyni sice vznikla nemajetková újma způsobená již samotným zahájením a vedením trestního stíhání, avšak nikoliv v takové intenzitě, aby jí bylo třeba odškodnit v penězích, shledal odvolací soud správným. Soud I. stupně podrobně rozebral též vztahy v rodině žalobkyně a to jak ve vztahu k matce, tak i k její sestře.

Odvolací soud neshledal důvodnou odvolací námitku žalobkyně vytýkající soudu I. stupně, že neprovedl důkaz výslechem matky žalobkyně. Odvolací soud shodně se soudem I. stupně dospěl k závěru, že je nadbytečné vyslýchat matku žalobkyně za situace, že to byla právě matka žalobkyně, která v rámci podání vysvětlení na Policii ČR popsala jednání žalobkyně. Byla též opakovaně slyšena v trestním řízení. Odvolací soud považuje za neetické vyslýchat i v tomto řízení matku žalobkyně, již bylo v době řízení před soudem I. stupně 90 let a měla zdravotní problémy (č.l. 62 spisu) a vystavovat jí tím stresu z opětovného předvolávání k soudu. Zcela postačující je výpověď matky žalobkyně v trestním řízení, v důsledku níž nebylo v trestním řízení prokázáno, že by k udělení dispozice s účtem matky žalobkyně došlo proti vůli matky žalobkyně a že by s ní matka žalobkyně nebyla srozuměna.

Soud I. stupně provedl dostatečné dokazování za účelem zjištění i vztahu žalobkyně a její matky, ze zjištění, že matka žalobkyně se žalobkyni snažila vyjít vstříc již tím, že ji umožnila návštěvu banky, vyplývá, že došlo-li k dalšímu narušení vztahů mezi žalobkyní a její matkou, bylo to způsobeno nikoliv zahájením trestního stíhání, ale jednáním žalobkyně. V trestním řízení bylo prokázáno, že k jednání žalobkyně tak, jak je popsáno v rozsudku Městského soudu v Brně, č.j. [REDAKCE] ze dne 28. 5. 2014 došlo, ovšem skutek nebyl shledán trestným činem. Odvolací soud shledal správným závěr soudu I. stupně, že vztahy

v rodině žalobkyně, ať již vztahy vůči matce, tak vůči sestře žalobkyně, byly narušeny již dlouho před zahájením trestního stíhání, vyšel ze zjištění, že žalobkyně se svojí sestrou již tři roky nemluví a na svoji sestru podávala jiné trestní oznámení. Správným shledal odvolací soud též závěr soudu I. stupně, že k onemocnění žalobkyně nedošlo v příčinné souvislosti s trestním stíháním, nýbrž již před zahájením trestního stíhání. Žalobkyně neprokázala nijak své tvrzení, že by se jednalo o pouhé komunikační problémy mezi ní a její sestrou, které by nabyly rozměrů silných duševních útrap v příčinné souvislosti s trestním stíháním, v němž jí bylo kladeno za vinu, že [REDAKCE] Tvrdí-li žalobkyně, že došlo k dalšímu narušení vztahů mezi ní a její sestrou, lze příčinu takového narušení vztahů spatřovat právě v jednání žalobkyně, nikoliv v trestním stíhání žalobkyně.

Soud I. stupně zcela správně dospěl k závěru, že i v tomto případě mohlo trestní stíhání žalobkyně způsobit žalobkyni zásah do jejích osobnostních práv, avšak zcela postačujícím zadostiučiněním je konstatování porušení práva a omluva ze strany žalované. Soud I. stupně zcela přiléhavě přihlédl k judikatuře Nejvyššího soudu a to zejména k rozhodnutí sp.zn. 30Cdo 3076/2012, v němž Nejvyšší soud uvedl, že konstatování porušení práva je plnohodnotnou formou zadostiučinění předpokládanou ustanovením § 31 odst. 2 zák.č. 82/98 Sb. Shodně s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30Cdo 1684/2010 vyšel soud I. stupně též ze závěru, že poskytnutí zadostiučinění formou konstatování porušení práva jako jedné z forem morální satisfakce je v projednávané věci adekvátní způsobené nemajetkové újme. Soud I. správně přihlédl k okolnostem konkrétního případu, jestliže dospěl k závěru, že v souladu s § 31a odst. 2 zák.č. 82/98 Sb. se jeví samotné konstatování porušení práva jako dostačující. Závěr soudu I. stupně shledal odvolací soud v souladu též s rozhodnutím Nejvyššího soudu sp. zn. 30Cdo 2813/2011, v němž Nejvyšší soud vyslovil, že forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva na místě jen tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat. V projednávané věci je odpovídajícím zadostiučiněním konstatování porušení práva a ani z hlediska obecné slušnosti nelze žalobkyni přiznat zadostiučinění v penězích.

Žalobkyně dále namítla, že jí dosud nebyla omluva poskytnuta. Žalobkyni bylo žalovanou zasláno stanovisko ze dne 3. 8. 2015, v němž žalovaná konstatuje, že v trestním řízení vedeném vůči žalobkyni došlo k vydání nezákonného rozhodnutí a že za dostačující zadostiučinění považuje omluvu (č.l. 31 spisu). Na toto stanovisko odkazuje žalovaná ve svém vyjádření k žalobě na č.l. 36 spisu, v němž uvádí, že konstatování porušení práva žalobkyně a vyslovenou omluvu považuje za dostačující zadostiučinění vzniklé nemajetkové újmy. Odvolací soud shledal, že v citovaném stanovisku žalované bylo dostatečně uvedeno konstatování porušení práva žalobkyně a v této souvislosti vyslovena žalobkyni omluva.

Správným shledal odvolací soud též výrok o nákladech řízení, o nichž soud I. stupně rozhodl podle § 142 odst. 2 o.s.ř. Žalobkyně uplatnila dva samostatné nároky, a to jednak nárok na majetkovou újmu, jednak nárok na nemajetkovou újmu. Vzhledem k tomu, že majetková újma jí byla poskytnuta až po podání žaloby, soud I. stupně správně považoval v souladu s ustanovením § 146 odst. 2 věta první o.s.ř. zastavení řízení za úspěch žalobkyně, neboť řízení o tomto nároku muselo být zastaveno z důvodu zavinění žalované. Ohledně nároku na náhradu nemajetkové újmy však žalobkyně v řízení úspěšná nebyla, soud I. stupně proto správně rozhodl podle § 142 odst. 2 o.s.ř. V projednávané věci se nejedná o situaci, kdy by výše nemateriální újmy byla závislá na úvaze soudu, neboť v řízení před soudem nebyla žalobkyně ohledně nemateriální újmy úspěšná vůbec.

Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř., žalované, která měla v odvolacím řízení plný úspěch, však žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné jen za podmínek § 237 o.s.ř. a lze je podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

V Praze dne 8. září 2016

JUDr. Anisja Pillerová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Bc. Daniela Hrušková, DiS.